

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12641/2022
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и „ББ“ доо ..., чији је заједнички пуномоћник Звездан Пешић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарства правде, Основни суд у Лесковцу, Судска јединица Власотинце, коју заступа Државно правобранилаштво Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 913/22 од 05.04.2022. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 913/22 од 05.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 2462/12 од 28.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се тужена обавезе да им на име накнаде штете у виду измакле користи у виду некоришћења 17 машина у периоду од 12.12.2011. године од 03.11.2017. године исплати износ од 62.300.759,52 динара са законском затезном каматом од 06.05.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 913/22 од 05.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што су обавезани тужиоци да туженој накнаде трошкове парничног поступка у износу од 302.320,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили благовремену ревизију побиијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 10/23) и нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је другостепени суд побијену одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку. Указивање на погрешно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је власник и законски заступник Предузећа „ББ“ доо ..., које се бави производњом позамантеријских производа. На лицитацијама спроведеним у извршном поступку покренутом против извршног дужника „ВВ“ из ... током 2011. године, тужилац је као физичко лице и као заступник тужиоца „ББ“ доо купио је укупно 17 машина за потребе делатности „ББ“ доо, с тим да је једну машину исплатио у целости, а за остале машине је уплатио износ неопходан за учешће на лицитацији. Купљене машине су се у том тренутку налазиле у просторијама предузећа „ГГ“ ад у стечају. Након друге лицитације одржане 17.06.2011. године над извршним дужником „ВВ“ из ... 28.07.2011. године, отворен је стечајни поступак и спорне машине ушле су у стечајну масу. Поред њиховог обраћања извршном суду и жеље да исплате остатак купопродајне цене тужиоцима су наведене машине предате тек 03.11.2017. године и то 14 машина, док им 3 машине нису предате јер су исте биле код другог стечајног управника и продате су. Од тренутка када су им предате спорне машине тужиоци раде са истима. Тужиоци се излучним захтевима нису обраћали стечајном управнику извршног дужника „ВВ“ доо у стечају из ..., нити стечајном управнику „ГГ“ ад у стечају, код кога су се у моменту наведене лицитације купљене машине налазиле. Тужилац АА послове за потребе тужиоца „ББ“ и у време куповине предметних машина усмено уговарао послове, што чини и сада. У спорном периоду је од тако договорених послова сам одустајао или неке од њих препуштао конкурентима. Према налазу и мишљењу вештака економске струке, који је имао у виду налаз вештака машинске струке у коме су дате производне карактеристике машина, изгубљена добит због некоришћења 17 машина у наведеном периоду (за 1.488 радних дана) износи 62.300.759,52 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили као неоснован тужбени захтев за накнаду штете у виду измакле користи, применом чланова 154, 155, 172. и 189. став 1. и 3. ЗОО, јер тужиоци нису доказали основ овог тужбеног захтева, пошто се није могло закључити да су тужиоци основано могли очекивати корист по редовном току ствари или према посебним околностима или да су у томе спречени противправном радњом или пропуштањем туженог. Поред тога, тужиоци нису тражили излучење предметних машина из стечајне масе на основу одредбе члана 112. став 1. Закона о стечају, па на страни тужене нема незаконитог или неправилног рада њених органа који би водио праву тужилаца на накнаду материјалне штете.

По оцени Врховног суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Према члану 172. став 1. Закона о облигационим односима, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Према члану 155. истог Закона, штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист).

Одредбом члана 189. ЗОО, прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи (став 1), висина накнаде штете одређује се према ценама у време доношења одлуке (став 2), при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем (став 3). Сагласно наведеном, измакла корист или изгубљена добит је вид материјалне штете коју оштећени трпи због штетникове радње или пропуштања, а коју (добит) је могао реализовати да није било штетне радње. Стога изгубљену добит чини очекивано увећање имовине, при чему није меродавно оно што сам оштећени очекује, него објективна могућност стицања добити, према редовном току ствари или према посебним околностима. Такође, изгубљена добит се мора везати за делатност коју у редовном току ствари поверилац обавља, односно за ону врсту и обим пословања које се по редовном току ствари могло очекивати.

На основу одредбе члана 228. ЗПП, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, у складу са овим законом. Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано, на основу одредбе члана 231. став 2. истог закона.

У конкретном случају, у време када је тужилац купио укупно 17 машина за потребе делатности „ББ“ доо, тужилац је знао да се купљене машине у том тренутку налазе у просторијама предузећа „ГГ“ ад у стечају, а када је над извршним дужником „ВВ“ доо, отворен стечајни поступак 28.07.2011. године, није тражио излучење предметних машина из стечајне масе. Поред тога, тужилац није доказао да је у предметном периоду имао уговорене послове за чију благовремену реализацију су биле неопходне спорне машине (није приложио уговоре, фактуре, про-фактуре, наруџбенице или сл.) нити је доказао да би у утуженом периоду имао средства да увећа производњу позамантеријских производа, па следи да тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између поступања тужене и настанка штете у виду измакле користи за коју тврди да је претрпео, јер је намеравао да обављањем послова уз помоћ спорних машина оствари зараду. Стога, изгубљену корист чини очекивано увећање имовине, при чему није меродавно оно што сам оштећени очекује, већ објективна могућност стицања добити, према редовном току ствари или према посебним околностима. Пошто тужилац није доказао да би у спорном периоду остварио добит од 62.300.759,52 динара, нити је доказао узрочно-последичну везу између поступања органа тужене и те штете, следи да не постоји основ за одговорност тужене у смислу одредбе члана 172. став 1. ЗОО. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Супротно наводима ревизије, тужилац није доказао основаност и висину постављеног тужбеног захтева за накнаду материјалне штете у виду измакле користи. Наиме, тражена накнада штете у виду измакле користи се не може заснивати на

претпостављеној могућности остварења те добити, већ на реалним подацима исказаним у пословању оштећеног пре штетног догађаја на основу писмене документације. Поред тога, налаз судског вештака којим је утврђена висина могуће добити за спорни период заснива се на претпоставкама.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање јер то није дозвољен ревизијски разлог према члану 407. став 2. ЗПП.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић